

Lausunto

14.12.2020

Asia: VN/549/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta

Lausunnonantajan lausunto

Voidaanko esityksellä näkemyksenne mukaan parantaa ikääntyneiden asemaa ja edistää ikääntyneiden oikeuksia?

Espoon kaupungin mielestä esityksellä parannetaan ikääntyneiden asemaa ja edistetään ikääntyneiden oikeuksien toteutumista. On hyvä, että ikääntyneiden asiaa yhteiskunnassa nostetaan esille neutraalin valtakunnallisen tahon toimesta.

Ikääntyneiden oikeuksien valvominen ja puolustaminen tulee mahdollisen sote-uudistuksen myötä entistäkin tarpeellisemmaksi.

Sote -uudistuksen valmisteluvaiheessa tehdään linjauksia, joissa tarvitaan ikääntyneiden etujen ja näkökulman esiintuojaa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on erittäin tärkeää ikääntyessä, jotta elämänlaatu ja toimintakyky säilyvät mahdollisimman hyvinä.

Onko teillä huomioita koskien valtuutetulle säädettäviä tehtäviä?

Espoon kaupungin mielestä esitetyt tehtävät ovat hyvät. Vanhusasiavaltuutetun tärkeä tehtävä on parantaa yhteistyötä ikääntyneiden asioita käsittelevien toimijoiden välillä ikääntyneiden asemaa ja oikeuksia vahvistaen.

Valtuutetulle säädettävien tehtävien kenttä on laaja ja se antaa mahdollisuudet monialaiseen yhteistyöhön eri yhteiskuntasektoreilla. Tehtäviä määriteltäessä on tärkeää painottaa ennakoivaa, monialaista vaikuttamista, jälkikäteisvalvontaan on jo olemassa toimijoita.

Lakiesityksen mukaan tarkoitus on ensisijaisesti hyödyntää olemassa olevia yhteistyökanavia ikääntyneitä edustavien toimijoiden välillä eikä lakiesityksen mukaan erillistä vanhusasiavaltuutetun neuvottelukuntaa olisi tarkoitus perustaa.

Vanhusasiavaltuutetun laajapohjaisen toiminnan ja eri yhteiskuntasektoreiden viranhaltijanäkemyksen, koulutusorganisaatioiden, järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyön ja yhteisten näkemysten koordinoimiseksi sekä toiminnan vaikuttavuuden vahvistamiseksi oman neuvottelukunnan perustaminen olisi kuitenkin hyödyllistä ja kannatettavaa (vrt. Lapsiasiain neuvottelukunta). Vanhusasiain neuvottelukunnan tehtäväkenttä olisi huomattavasti laajempi kuin sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimivan vanhus- ja eläkeasioiden neuvottelukunnan tehtävät. Neuvottelukuntien tehtävien määrittelyjä tulisi tarkentaa päällekkäisyyksien poistamiseksi.

Valtioneuvostolle vuosittain annettava kertomus pitäisi Espoon mielestä esittää myös vuosittain eduskunnalle.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

-

Rysti Maria
Espoon kaupunki